

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра соціальної роботи та педагогіки вищої школи

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента

СОЦІАЛЬНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

підготовки магістра
спеціальність 231 Соціальна робота
освітньо-професійна програма Соціальна робота. Соціальна педагогіка

Луцьк – 2023

Силабус освітнього компонента «Соціальний менеджмент» підготовки магістра, галузі знань 23 Соціальна робота, спеціальності 231 Соціальна робота, освітньо-професійна програма Соціальна робота. Соціальна педагогіка

Розробник: Бичук І.О., кандидат філософських наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програм

ц. Мартинюк Т.А.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи
протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри:

Чернета С.Ю.

© Бичук І.О., 2023 р.

І. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	23 Соціальна робота, спеціальності 231 Соціальна робота, ОПП Соціальна робота. Соціальна педагогіка ОС магістр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120 / 4		Рік навчання 2
		Семестр 3-ий
		Лекції 20 год.
		Практичні 20 год.
		Самостійна робота 72 год.
ІНДЗ: немає		Консультації 8 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		Українська

ІІ. Інформація про викладача

ПП Бичук Ірина Олександрівна
 Науковий ступінь кандидат філософських наук
 Вчене звання доцент
 Посада доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи

Контактна інформація
 Роб. тел. (0332) 24-12-01
 Електронна пошта Bychuk.Irina@vnu.edu.ua
 Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

ІІІ. Опис освітнього компонента

1. Актуальність курсу. Освітній компонент «Соціальний менеджмент» належить до циклу професійної підготовки магістра галузі знань 23 Соціальна робота спеціальності 231 Соціальна робота, освітньо-професійна програма Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Вивчається в третьому семестрі, формою підсумкового контролю є екзамен. На вивчення освітнього компонента відведено 4 кредитів (120 годин), у тому числі: 20 год. лекційних, 20 год. практичних, 8 год. консультації та 72 год. самостійної роботи.

Сучасна управлінська практика надає значний акцент на соціальні пріоритети та використання різноманітних соціальних технологій. Одним із ключових аспектів цього є розвиток соціального менеджменту як самостійної галузі, яка вивчає та впливає на соціальні процеси і явища. Управління соціальною сферою включає в себе широкий спектр діяльності, від організації соціальних послуг до розвитку політик, спрямованих на соціальну підтримку та розвиток. Це може включати управління охороною здоров'я, освітою, соціальними послугами, трудовими відносинами та багато іншого. Розвиток соціальних технологій, таких як цифрові платформи для надання соціальних послуг, аналітика даних для вдосконалення соціальних програм, а

також використання штучного інтелекту для прогнозування потреб та ефективного розподілу ресурсів, також грає важливу роль у сучасному управлінні соціальною сферою. Управління соціальною сферою поступово стає все більш важливим та самостійним напрямком управлінської діяльності, що відображає зростаючу увагу до соціальних аспектів розвитку суспільства.

2. Пререквізити :

Для освоєння освітнього компонента використовують знання, вміння і навички сформовані у ході вивчення ОК «Соціальна робота в освіті», «Міжвідомча та міждисциплінарна взаємодія суб'єктів соціальної роботи».

Постреквізити :

Освоєння даного освітнього компонента є необхідним для написання кваліфікаційної роботи

3. Мета і завдання освітнього компонента. Метою вивчення освітнього компонента є формування у здобувачів освіти системи теоретичних знань соціального менеджменту, отримання практичних навичок володіння сучасними методами, формами та механізмами управління різними соціальними явищами й процесами в сучасному суспільстві на макро- і мікрорівнях.

Завданням вивчення освітнього компонента є вивчення засвоєння змісту основних понять, категорій та термінів соціального менеджменту, вивчення сутності основних законів, закономірностей та функцій соціального менеджменту, вивчення основ інформаційного забезпечення соціального менеджменту, методичних та практичних засади управління закладами освіти, основ проектного менеджменту.

4. Освітній компонент спрямований на формування *інтегральної компетентності* (Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціальної роботи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.); *на загальні компетентності*:

ЗК2. Здатність розробляти і управляти проектами.

ЗК3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК6. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК9. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК10. Здатність працювати в команді.

фахові компетентності:

ФК4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи та соціально-педагогічної діяльності.

ФК5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.

ФК8. Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень.

ФК9. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефаківців.

ФК10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних та соціально-педагогічних проблем через упровадження соціальних інновацій.

ФК14. Здатність до ефективного менеджменту організації у сфері соціальної роботи і соціально-педагогічної діяльності.

ФК18. Здатність об'єднувати зусилля суб'єктів соціальної роботи, планувати та координувати соціально-виховну роботу в соціальному і соціально-педагогічному середовищі.

програмні результати навчання:

ПРН4. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук.

ПРН6. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості.

ПРН8. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях.

ПРН11. Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, ініціювати командування та координувати командну роботу.

ПРН13. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.

ПРН15. Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних послуг та управлінських рішень.

ПРН16. Розробляти соціальні проекти на високопрофесійному рівні.

ПРН17. Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.

ПРН22. Організовувати взаємодію, об'єднувати зусилля суб'єктів соціальної роботи, планувати та координувати соціально-виховну роботу з вразливими групами населення, сім'ями, дітьми та молоддю у соціальному і соціально-педагогічному середовищі.

Soft skills: вміння налагоджувати міжособистісні контакти; вміння працювати в команді; креативність; вміння прогнозувати, гнучкість, швидка адаптація до змін та ін.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ:

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації: *словесні:* лекція із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація, платформа Meet, MOODLE, вебсервіс Google Classroom), пояснення, розповідь, бесіда; *наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація; *практичні:* *вправи.*

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота здобувачів освіти: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної

новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо), ретроспективний метод.

5. Структура освітнього компонента

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма Контролю/ Бали
Змістовий модуль I. Предмет, система та методологія соціального менеджменту						
Тема 1. Основи соціального менеджменту	13	2	2	8	1	ДС, ПР, ДБ/4
Тема 2. Закони та принципи та методи соціального менеджменту	12	2	2	7	1	ДС, ПР, ДБ/4
Тема 3. Історичні етапи розвитку соціального менеджменту	12	2	2	7	1	ДС, ПР, ДБ
Тема 4. Менеджмент соціальної роботи	11	2	2	7		ДС, ПР, ДБ/4
Тема 5. Основи проєктоного менеджменту	12	2	2	7	1	ДС, ПР, ДБ/4
Разом за модулем 1	60	10	10	36	4	20
Змістовий модуль II. Технології практичного здійснення соціального менеджменту						
Тема 6. Технології соціального менеджменту	13	2	2	8	1	ДС, ПР, ДБ/4
Тема 7. Інформаційне забезпечення соціального менеджменту	12	2	2	7	1	ДС, ПР, ДБ/4
Тема 8. Менеджмент соціально-педагогічної роботи	12	2	2	7	1	ДС, ПР, ДБ/4
Тема 9. Управління маркетинговою діяльністю в соціальній сфері	11	2	2	7		ДС, ПР, ДБ/4
Тема 10. Сучасні технології соціального менеджменту	12	2	2	7	1	ДС, ПР, ДБ/4
Разом за модулем 2	60	10	10	36	4	20
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота						60
МКР 1						30
МКР 2						30
Всього годин/ Балів	120	20	20	72	8	100

Методи та форми контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, РМГ – робота в малих групах, ПР – презентація, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

№ з/п	Тема	Кількість годин
Змістовий модуль I. Предмет, система та методологія соціального менеджменту		
1.	Проаналізувати основи функції соціального менеджменту	8
2.	Описати методи соціального менеджменту	7
3.	Описати основні концепції соціального менеджменту	7
4.	Дослідити теорії менеджменту соціальної роботи	7
5.	Проаналізувати сучасні тенденції розвитку проєктного менеджменту	7
Змістовий модуль II. Технології практичного здійснення соціального менеджменту		
6.	Проаналізувати технології практичного здійснення соціального менеджменту	8
7.	Проаналізувати соціальний моніторинг як складову інформаційного забезпечення соціального менеджменту	7
8.	Охарактеризуйте організаційно-розпорядчі методи в соціально-педагогічній роботі	7
9.	Проаналізуйте управління маркетинговою діяльністю в соціальній сфері	7
10.	Охарактеризуйте сучасні технології соціального менеджменту	7
	Всього	72

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти ОК «Соціальний менеджмент» здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового модульного контролю знань згідно «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки». Завдання поточного контролю – перевірка навчальних досягнень здобувачів освіти. Завдання підсумкового модульного контролю – перевірка розуміння і засвоєння здобувачами освіти програмового матеріалу загалом, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання засвоєних знань, умінь сформулювати своє ставлення до певної проблеми ОК тощо. Оцінювання здійснюється за **100-бальною** шкалою.

Формою контролю вивчення ОК «Соціальний менеджмент» є екзамен. Максимальна кількість балів за поточний контроль з освітнього компонента становить 40 балів. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема опитування, захист проєктів, індивідуальна робота здобувачів освіти, виступи на практичних заняттях, участь у дискусіях та дебатах, експрес-контроль, перевірка результатів виконання різноманітних індивідуальних науково-дослідних завдань, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем, тощо. Максимальний бал за кожну з форм роботи визначено у таблиці 2 силабуса освітнього компонента. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних заняттях із відповідної теми. За активність на заняттях здобувач освіти може додатково отримати до 20 %

максимального поточного бала, але при цьому сума поточних балів за семестр не повинна перевищувати, як правило, 40.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету.

Підсумковий модульний контроль здійснюється після завершення вивчення тем змістового модуля у формі виконання здобувачем освіти модульної контрольної роботи у вигляді письмового або комп'ютерного тестування та проводиться або під час навчального заняття (його частини). Максимальний бал, отриманий за модульні контрольні роботи, становить 60 балів.

Підсумкова модульна оцінка визначається в балах як сума поточної та контрольної модульних оцінок. Модуль зараховується здобувачеві, якщо він успішно виконав всі види навчальної роботи, передбачені силабусом освітнього компонента. Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється. Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час на консультаціях за графіком, затвердженим на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи до початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з модульного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

Якщо з дисципліни підсумкова оцінка (бали) з освітнього компонента як сума підсумкових модульних оцінок становить не менше як 75 балів, то, за згодою здобувача освіти, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з ОК (навчальної дисципліни). Така оцінка виставляється в день проведення екзамену в присутності здобувача освіти. Іспит складається у випадку, якщо здобувач освіти бажає підвищити рейтинг або у випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки. У цьому випадку бали, набрані здобувачем за результатами модульних контрольних робіт, анулюються.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття – на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати відповідну кількість балів, які були визначені на дану тему заняття. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Списування під час контрольних та самостійних робіт, іспиту заборонені

(зокрема, з використанням мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, навчання за програмою подвійного диплома, з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародне стажування) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (в онлайн режимі за погодженням із деканом факультету).

Визнання результатів навчання, отриманих здобувачами вищої освіти у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, курсовій роботі (проєкту), контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) освітнього компонента (Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки).

V. Підсумковий контроль

Іспит проводиться у вигляді письмового або комп'ютерного тестування. Здобувачам освіти пропонуються тестові завдання у кількості 30 запитань (по 2 бали). Максимальна оцінка за іспит – **60 балів**.

Види тестових завдань:

- із вибором однієї правильної відповіді;
- із вибором декількох правильних відповідей;
- на встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень;
- завдання на відтворення правильної відповіді (формулювань понять) по пам'яті;
- завдання відкритого типу, що передбачає розгорнуту відповідь.

Тестові завдання складаються відповідно до питань, винесених на іспит.

Програма іспиту затверджується на засіданні кафедри.

Складання та перескладання іспиту проводиться згідно розкладу. Повторне складання екзамену допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Орієнтовні питання іспиту

1. Передумови виникнення і розвитку соціального менеджменту.
2. Предмет та об'єкт соціального менеджменту
3. Понятійно-категоріальний апарат соціального менеджменту
4. Методи соціального менеджменту
5. Закони соціального менеджменту.
6. Функції соціального менеджменту.
7. Структура соціального менеджменту
8. Соціальні відносини як сфера дій соціальних законів.
9. Соціальні організації і соціальні закони.
10. Принципи соціального менеджменту та їх характеристика.

11. Сутність і специфіка методів соціального менеджменту.
12. Зміст основних методів соціального менеджменту.
13. Характерні риси соціального менеджменту як системи.
14. Механізми соціального менеджменту.
15. Наукові методи в практиці соціального менеджменту.
16. Суть, зміст та структура технологій соціального менеджменту.
17. Форми та види технологій соціального менеджменту.
18. Наукова класифікація технологій соціального менеджменту.
19. Технології управління соціальними процесами.
20. Інноваційні технології соціального розвитку.
21. Зміст ефективності соціального менеджменту в суспільстві.
22. Комплексний характер результатів соціального менеджменту.
23. Поняття про критерії та показники ефективності соціального менеджменту.
24. Конкретна, соціальна ефективність управлінських зусиль.
25. Аналіз та оцінювання ефективності соціального менеджменту.
26. Інформаційне забезпечення соціального менеджменту
27. Сутність та специфіка менеджменту соціально-педагогічної роботи.
28. Закони, закономірності, принципи, функції, методи менеджменту соціально-педагогічної роботи.
29. Менеджмент соціально-педагогічної роботи як системний управлінський процес.
30. Управлінські технології в системі менеджменту соціально-педагогічної роботи.
31. Ресурсне забезпечення менеджменту соціально-педагогічної роботи.
32. Особливості організації соціально-педагогічної роботи в закладі загальної середньої освіти.
33. Прийняття управлінських рішень у діяльності соціального педагога.
34. Управління маркетинговою діяльністю в соціальній сфері
35. Сучасні технології соціального менеджменту.
36. Проєктний менеджмент: головні засади та особливості імплементації в освіті.

VI. Шкала оцінювання

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

4 бали - Оцінюється робота здобувача освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом за відповідною темою, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, в т.ч. самостійної роботи, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки за умови особистого представлення завдання на практичному занятті.

3 бали - Оцінюється робота здобувача освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом за відповідною темою, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, в т.ч. самостійної роботи, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при

висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.

2 бали - Оцінюється робота здобувача освіти, який виявляє розуміння основних положень теоретичного матеріалу, здатний/-а з помилками та неточностями відтворити приблизно половину навчального матеріалу, частково висвітлює ключові положення теми. Практичні завдання виконано, проте наявні помилки, неточності. Відповідь в цілому правильна, але недостатньо осмислена, частково аргументована теоретичними твердженнями.

1 бал - Оцінюється робота здобувача освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу за відповідною темою, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень та понять. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.

0 балів - Оцінюється робота здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом за відповідною темою та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є іспит

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Блага Н.В. Управління проєктами : навч. посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.

2. Вороніна Ю.Є. Теорія та практика публічного управління та адміністрування: навчальний посібник. Мелітополь : ТОВ «Колор Принт», 2020. 204 с.

3. Данченко О.Б., Занора В.О. Проектний менеджмент: управління ризиками та змінами в процесах прийняття управлінських рішень : монографія / О.Б. Данченко, В. О. Занора. Черкаси : ПП Чабаненко Ю.А., 2019. 278 с.

4. Кеда М.К. Проектний менеджмент у закладах освіти: Практикум. Чернівці : SCRIPTORIUM, 2023. 148 с.

5. Колосок, А., Бичук І. Менеджмент соціальних послуг територіальної громади в умовах воєнного стану. *Ввічливість. Humanitas*, 2022. № 3. С. 92-99.

Допоміжна

1. Daniel José Silva Oliveira Social Management: Epistemology Beyond Paradigms. URL : <https://www.scielo.br/j/osoc/a/qJPRsN7wx7CD8Pq6jkVbjhd/>
2. John Harris & Des Kelly. Management Skills in Social Care: A Handbook for Social Care Managers. 2020. 114 p.
3. Popovych V., Novak T. Structural and functional space of social management practices in the management system of social work. *Social Work and Education*. 2023. №9(4), 465–477.
4. Бичук І.О. Менеджмент у соціальній роботі. *Актуальні питання сучасної науки*: III Міжнародна науково-практична інтернет-конференція: тези доповідей, Дніпро, 30 січня 2018 р. Ч. 2. Дніпро: НБК, 2018. С.13-17.
5. Верховод І.С.. Концептуальні засади та тренди менеджменту соціальної сфери. *Економічний простір*. 2023. №183. С. 9-24.
6. Воронкова В.Г., Ажажа М.А., Нікітенко В.О. Концепції та моделі сучасного менеджменту : науково-методичний посібник. Запоріжжя : ЗНУ, 2022. 202 с.
7. Горбаченко С.А. Проектний менеджмент : навчально-методичний посібник для підготовки здобувачів вищої освіти галузі знань 12 «Інформаційні технології». Одеса : НУ «ОЮА», 2020. - 263 с.
8. Сучасний менеджмент схемах і таблицях. Частина 1: навч. посібник. URL: http://elibrary.donnuet.edu.ua/2321/1/2021_NP_Ivanova_Suchasnyy%20menedzhment.pdf
9. Туленков М. В., Чепак В. В., Яремчук С. С. Менеджмент соціальної організації (у питаннях і відповідях) : навч. посіб. / за заг. ред. М.В. Туленкова. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 536 с.
10. Управління маркетинговою діяльністю: ситуаційні вправи : навч. посібник / Г. Я. Левків, О. П. Подра, Г. З. Леськів, С. М. Гинда. Львів : ЛьвДУВС, 2019. 190 с.
11. Черчик Л. М. Проектний менеджмент. Теоретичний курс : навч. посіб. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 186 с.